



MEHILÄINEN

LAUSUNTO
SOSIAALI- JA
TERVEYSVALIOKUNNALLE
21.10.2024

Niklas Härus
Liiketoimintajohtaja
Mehiläinen



- Nykyinen lakisääteinen 0,65 henkilöstömitoitus on parantanut vanhuspalveluiden yksiköissä työssä jaksamista, palvelun laatua sekä alan houkuttelevuutta.
- **Emme kannata lakiesityksen mukaista henkilöstömitoituksen laskua, vaan näemme, että lakisääteinen henkilöstömitoitus tulisi säilyttää nykyisellä tasolla.**
- Näemme kolme keskeistä perustelua sille, että emme kannata lakiesityksen mukaista henkilöstömitoituksen laskua:
 - 1) Lakiesitys heikentää ikääntyneiden asumispalveluiden laatua
 - 2) Lakiesitys ei tuo parannusta työvoimatilanteeseen
 - 3) Lakiesitys ei tuo tavoiteltuja säästöjä

1) LAKIESITYS HEIKENTÄÄ IKÄÄNTYNEIDEN ASUMISPALVELUIDEN LAATUA

- Aukkaiden palvelutarve on kasvanut ja asumisajat ovat lyhentyneet.
- Hyvinvointialueilla tavoite vähentää peittävyttä, mikä tarkoittaa, että palveluihin tulevat asukkaat ovat entistä heikkokuntoisempia.
- Laadukas hoiva vaatii riittävän määrän henkilöstöä työvuoroihin vastaamaan asukkaiden lisääntyneisiin palvelutarpeisiin.

2) LAKIESITYS EI TUO PARANNUSTA TYÖVOIMATILANTEeseen

- Mitoituksen lasku vapauttaisi pitkälti hoiva-avustajia, joita ei voida laajasti hyödyntää muualla sosiaali –ja terveydenhuollossa.
- Alan työvoimapula kohdistuu sairaanhoitajiin ja tämä muutos ei vastaa siihen käytännössä lainkaan.
- Mitoituksen lasku vaikuttaisi negatiivisesti työssä jaksamiseen ja alan houkuttelevuuteen.

3) LAKIESITYS EI TUO TAVOITELTUJA SÄÄSTÖJÄ

- Mitoitus perustuu viime kädessä asukkaiden hoidon ja hoivan tarpeeseen, ei lain minimimitoitukseen.
- Asiakastarpeet eivät yhdessä yössä muutu, vaikka lakisääteistä minimitoitusta laskettaisiinkin.
- Vaikka pieni osa tavoitelluista säästöistä saavutettaisiinkin, säästö on hyvin pieni niihin negatiivisiin vaikutuksiin, mitä lakiesityksellä on asukkaiden saamaan palveluun ja alan vetovoimaan nähden.

- Lakiesityksen taustaperusteluissa on arvioitu, että mitoitusta pystyisi laskemaan arviolta 1/3 toimintayksiköistä, eli laissa on tunnistettu, että kaikkia yksiköitä ei voida ajaa lain 0,6 minimimitoitukseen.
- Hyvinvointialueiden näkemys on ollut päinvastainen: alueiden näkemyksen mukaan kaikki yksiköt toimivat 1.1.2025 alkaen lain mukaisella 0,6 minimimitoituksella, ja ostopalveluiden mitoitukset ja hinnat tulee päivittää tätä vastaavasti.
- Hyvinvointialueiden tavat arvioida lakimuutoksen kustannusvaikutusta eroavat toisistaan merkittävästi eivätkä monelta osin vastaa lain taustaperusteluiden vaikutuksia.
- **Ohjauksella tulee varmistaa, että lain vaikutuksia kustannuksiin ei yliarvioida tai säästöjä kohdisteta ostopalvelutoimittajiin käyttäen lakia säästökeinona alijäämien kattamiseksi.**

KIITOS!

